

Bevándorló munkavállalók – munkahelyi jogok

Migrant workers - rights at work

Ki számít bevándorló munkavállalónak?

Szinte minden munkavállaló rendelkezik munkahelyi jogokkal. A bevándorló munkavállaló olyan személy, aki külföldről, munkavállalás céljából érkezik az Egyesült Királyságba. A bevándorló munkavállalók gyakran vállalnak munkát szállodákban, éttermekben, élelmiszer feldolgozó üzemekben, továbbá gyümölcszedésnél, és kagylógyűjtésnél.

Akinek azonban nincs engedélye a bevándorlási hatóságoktól (**UK Border Agency**, határügynökség) az egyesült királysági munkavállalásra, és illegálisan dolgozik, azt nagyon kevés jog illeti meg. Ha Ön illegálisan dolgozik az Egyesült Királyságban, illetve nem biztos benne, hogy rendelkezik-e munkavállalási engedéllyel, akkor a tájékoztatónkban leírtak nagy része nem vonatkozik Önre. Haladéktalanul **kérje ki** egy szakértő véleményét.

Amennyiben Ön az Európai Unió tagállamából érkezik, valószínűleg dolgozhat az Egyesült Királyságban. 2011. május 1. óta, nem szükséges magát regisztrálnia a munkavállalói regisztrációs rendszerben (Workers Registration scheme). Eltérő szabályok érvényesek, ha Ön Bulgáriából vagy Romániából érkezik.

Munkavállaláshoz fűződő jogok

Munkavállalók azért rendelkeznek ezekkel a jogokkal, mert törvény szabályozza, hogy a személy, akinek dolgozik (**munkáltató**), hogyan bánhat Önnel. Ha a munkáltatója megszegi a törvényt, megteheti a megfelelő lépéseket. Ha azonban Ön bevándorló munkavállaló, és egy munkahelyi problémát szeretne rendezni, akkor a többi dolgozónál nagyobb a kockázata arra, hogy elveszti munkáját, az ahhoz járó szállását, és akár még egyesült királysági tartózkodási engedélyét is.

Az itt leírt jogok, nem terjednek ki feltétlenül minden Önt megillető jogra. Bővebb felvilágosítás érdekében, kérjen tanácsot (lásd lent).

A minimálbérhez fűződő jog

Szabályok határozzák meg azt, hogy a munkáltatónak mekkora órabért kell fizetnie. A kötelezően fizetendő legalacsonyabb összeget **nemzeti minimálbérnek** (National Minimum Wage, NMW) hívjuk. Ennek összege a munkavállaló korától függ. Ha Ön mezőgazdasági munkát végez, például betakarításnál vagy gyümölcszedésnél dolgozik, más típusú munkákhoz képest némileg eltérő szabályok határozzák meg, hogy milyen bért kell kapnia.

A munkáltatótól bérjegyzéket kell kapnia, amely részletezi a kifizetett bért. Joga van a munkabéréhez és a munkáltató köteles kifizetni az Önnek járó teljes összeget. Előfordulhat, hogy a munkáltató bizonyos összegeket levon a bérből, így például az elhelyezés, az étkezés, a képzés, a munkába történő utazás, illetve az

Egyesült Királyságba történő beutazás költségeit. Levonásra kerülhetnek a munka megszerzésével kapcsolatos költségek is. Szabályok határozzák meg azt, hogy a munkáltató a fentiekkel összefüggésben mennyit vonhat le a bérből, illetve, hogy a bér nem csökkenhet egy meghatározott összeg alá. Annak kiszámításához, hogy Ön megkapja-e a minimálbért, az elhelyezésért felszámítható maximális összeget kell figyelembe venni.

A munkáltató kizárólag akkor csökkentheti a bért az elhelyezésért és a képzésért felszámított összeggel, ha ehhez a munkavállaló írásban hozzájárult. Még ebben az esetben sem fizethet azonban a munkáltató a nemzeti minimálbérnél kevesebbet. Ha Ön úgy gondolja, nem kapja meg az Önnek járó teljes összeget, kérje egy szakértő tanácsát.

Ha további tanácsra van szüksége a nemzeti minimálbérrel kapcsolatban, érdeklődjön a Pay and Work Rights (Fizetési és Munkajogi Hivatal) segélyvonalán, a 0800 917 2368-as telefonszámon. A bizalmas jelleggel működő segélyvonal munkatársai több nyelven is szolgálhatnak tanáccsal.

A heti maximális óraszám ledolgozásához fűződő jog

Szabályok határozzák meg, hogy egy héten hány órát dolgozhat. A munkaidő nem lehet hosszabb heti 48 óránál, kivéve, ha a munkavállaló ahhoz írásban hozzájárult. A munkavállaló nem kényszeríthető arra, hogy heti 48 óránál többet dolgozzon. A munkanap során joga van szünetet tartani, illetve a munkahét során szabadnapok illetik meg. A mezőgazdaságban dolgozókra különleges szabályok vonatkoznak. Ha Ön úgy érzi munkaideje hosszabb, mint az indokolt lenne, kérjen tanácsot (lásd lent).

A fizetett szabadsághoz fűződő jog

Munkavállalóként évenként 5,6 hét fizetett szabadságra jogosult. Ha Ön heti 5 napot dolgozik, 28 nap fizetett szabadság jár Önnek egy évben. Ha Ön nem kap szabadságot, vagy a szabadság napjait nem fizetik ki, kérjen tanácsot (lásd lent).

Az egészség és biztonság védelméhez fűződő jog

A munkaadó köteles gondoskodni a munkavégzés biztonságáról. Ez azt jelenti, hogy a munkáltatónak olyan munkafeltételeket kell biztosítania, amely nem vált ki sérülést vagy betegséget, továbbá biztosítania kell a munkavédelmi szabályok ismeretét. Ha Ön úgy érzi, munkahelye nem biztonságos, kérjen tanácsot.

Szülői munkahelyi jogok

A legtöbb dolgozó nőnek joga van szülési szabadságot kivenni. Ennek **anyasági szabadság** a neve. Azonban nem minden dolgozó rendelkezik ezzel a joggal. Egyes munkáltatók azt állíthatják, hogy a dolgozónak nincs joga anyasági szabadságra menni. Ha a munkáltatója azt mondja, hogy Önnek nincs joga erre, akkor forduljon tanácsadóhoz.

Legfeljebb 52 hetes anyasági szabadságot lehet kivenni. A fizetett anyasági szabadság joga azonban nem illet meg minden nőt. Kérdezze meg egy szakértőtől, hogy Ön kivehet-e fizetett anyasági szabadságot.

Egyes munkavállalók fizetett **apasági szabadságra** mehetnek, miután feleségük vagy élettársuk szült. Kérdezze meg egy szakértőtől, van-e Önnek ehhez joga.

Továbbá bizonyos esetekben osztozhat partnere anyasági szabadságában. Kérdezze meg szakértőtől, hogy Ön jogosult-e erre.

A diszkrimináció elleni védelemhez fűződő jog

Az Egyesült Királyságban dolgozó összes munkavállaló jogosult arra, hogy munkaadója megvédje őt a diszkriminációtól. Ide tartozik a kor, fogyatékoság, nemváltoztatás, házasság vagy bejegyzett élettársi kapcsolatot, terhesség vagy anyaság, faj, vallás vagy hit, nem, nemi irányultság alapján történő megkülönböztetés.

A felmondáshoz fűződő jog

A munkavállalónak joga van a munkahely felmondására, ha nem kíván ott tovább dolgozni. A munkavállalót ebben senki, a munkáltató sem akadályozhatja meg. Vannak olyan bevándorló munkavállalók, akik esetében az Egyesült Királyság Határügynöksége (UK Border Agency) nem engedélyezi azt, hogy ha kilépnek, vagy elbocsátják őket, más munkát keressenek, mint amelynek a végzésére az Egyesült Királyságba érkeztek. Előfordulhat, hogy az új munkavállalás előtt meg kell várnia, amíg a Home Office elvégzi a szükséges papírmunkát.

Amennyiben Ön kilépett vagy elbocsátották, és nem biztos abban, vállalhat-e új munkát, kérdezzen meg egy szakértőt. (Lásd az alábbiakban).

Abban az esetben, ha a munkaadóval kötött megállapodásban szereplő időpont előtt kívánja elhagyni az Egyesült Királyságot, előfordulhat, hogy nem tudja majd megváltoztatni a repülőjegyen szereplő kiutazási időpontot. Ez akkor fordulhat elő, ha az Egyesült Királyságba való beutazását valaki más, például egy állásközvetítő fizette. Ilyen helyzetben kérjen tanácsot egy szakértőtől.

A munkáltató visszatartja az útlevelet

Egy napnál tovább sem a munkáltatónak, sem az állásközvetítőnek nincs joga visszatartani az útlevelet vagy bármely más hivatalos okmányt. Ha a munkáltató a munkavállaló beleegyezése nélkül tartja magánál az útlevelet, törvénysértést követ el. Ha az útlevelet kérésre sem adják vissza, kérje egy szakértő véleményét.

Állásközvetítőkkal és munkástoborzókkal kapcsolatos problémák

Lehetséges, hogy Ön úgy érkezett az Egyesült Királyságba, hogy egy **állásközvetítő** munkát szerzett Önnek. Az állásközvetítők néha hamisan tájékoztatják a munkáról. Előfordulhat, hogy nem a várakozásoknak megfelelő bért kapja illetve a munkakörülmények is eltérőek a megígértéktől.

Lehetséges, hogy Ön **toborzó** (gangmaster) közreműködésével dolgozik az Egyesült Királyságban. A toborzó olyan személy, aki munkát közvetít például farmokra, szállodákba, éttermekbe vagy építkezésekre. Amennyiben nehézségekbe ütközik az állásközvetítőjével vagy a toborzójával kapcsolatban, tanácsot kérhet a Pay and Work Rights (Fizetési és Munkajogi Hivatal) segélyvonalán, a 0800 917 2368-as telefonszámon.

Ezt azonban csak abban az esetben teheti meg, ha az állásközvetítő rendelkezik irodával az Egyesült Királyságban. Amennyiben nem rendelkezik ilyennel, a legtöbb esetben sajnos nem lehet mit tenni.

További segítség

Citizens Advice Bureau

A Citizens Advice Bureaux (Állampolgári Tanácsadó Iroda, CAB) ingyenes, bizalmas, elfogulatlan és pártatlan tanácsadással segít a problémák megoldásában. Az Önhöz legközelebbi CAB – köztük azok, amelyek e-mailben is adnak tanácsot – a következő linkre: [nearest CAB](#) kattintva könnyen elérhető, , illetve az irodák a a helyi telefonkönyvben is szerepelnek a „C” betűnél.

A Trades Union Congress (Szakszervezeti szövetség, TUC)

A TUC honlapján a www.worksmart.org.uk oldalon munkavállalói jogokkal kapcsolatban bővebb információ áll rendelkezésre a bevándorló munkavállalók részére. Működik egy lengyel nyelvű webhely a www.pracawbrytanii.eu címen, valamint egy portugál nyelvű webhely (www.trabalhareinounido.org).

A Directgov weboldal

A kormány weboldala, amely az Angliában és Walesben dolgozó mezőgazdasági munkások számára nyújt tájékoztatást mezőgazdasági ügyekkel, illetve a mezőgazdasági minimum jövedelemre való jogosultságukkal kapcsolatban. Látogassa meg a www.direct.gov.uk oldalt.

UK Border Agency (határügynökség)

Bolgár és román bevándorló munkavállalókkal kapcsolatos részletesebb információk az UK Border Agency weboldalán található: www.ukba.homeoffice.gov.uk.

További hasznos Adviceguide (Tanácsadó kalauz) tájékoztatók magyarul:

- A munkaadó visszatartja a bért
- Nemzeti minimálbér
- Munkaidő

További hasznos Adviceguide tájékoztatók

[Ez az információ kizárólag angol nyelven hozzáférhető]

- Szabadság és fizetett szabadság
- A munkahelyi elbocsátás közlése
- Alapvető munkavállalói jogok

Jelen tájékoztatót a National Association of Citizens Advice Bureaux (Állampolgári Tanácsadó Irodák Országos Egyesülete) [Citizens Advice](#), néven működő szervezete általános tájékoztatósi céllal készítette el, így az nem tekinthető a tárgykörre vonatkozó törvényi szabályozás teljes körű ismertetésének. Tájékoztatjuk továbbá, hogy a leírtak csupán Angliára, Walesre és Skóciára vonatkoznak.

A tájékoztató utolsó frissítésére 2011. december 5-én került sor, az információk felülvizsgálata havonta történik. Amennyiben Önnek régebbi példány áll rendelkezésére, annak helyessége ellenőrzéséhez kérjük, forduljon a helyi Citizens Advice Bureau szervezethez, vagy látogasson el weboldalunkra - www.adviceguide.org.uk – ahonnan letöltheti a frissített dokumentumot.